แนวทางสำหรับเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร

Efficiency Improvement Guideline of Professional Military of Commissioned Officers

สุรเชษฐ ทองสลวย[1], และ สุรมน จันทร์เจริญ[2]

Surachate Tongsaluay, Suramon Chancharoen

Received June 16, 2023 & Revise September 8, 2023 & Accepted October 20, 2023

บทคัดย่อ

ทหารอาชีพมีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศในฐานะผู้ปกป้องอธิปไตยของชาติ และยังมีผลต่อความมีเสถียรภาพทางการเมืองภายในประเทศด้วย การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับของระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร การถ่ายทอด ทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ และความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร และ 3) พัฒนาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วย แบบสอบถามแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กับ นายทหารสัญญาบัตรทางด้านทหารสัญญาบัตร จากสถาบันการศึกษา 10 แห่ง จำนวน 380 คน เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และเทคนิคการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง และเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร และการยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37, 3.12, 3.11, 3.02 และ 3.00 ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพทหาร ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร มีค่าอิทธิพลโดยรวม เท่ากับ .81, .77, .73 และ .80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) การเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ประกอบด้วย การพัฒนาผ่านระบบการศึกษา

[1] ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Doctor of Philosophy, Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Assistant Professor, Depart of Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University

Email: s62584917040@ssru.ac.th

การถ่ายทอดทางสังคมจากบุคคลต้นแบบในที่ทำงาน และการเปิดให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: ทหารอาชีพ นายทหารสัญญาบัตร

Abstract

Professional soldiers are essential to national security as defenders of national sovereignty. It also affects the political stability in the country as well. The purpose of this research was to study 1) the level of, the military education system, the social transmission of professional soldiers, the democratic behavior of soldiers, and commitment to the profession and the professional military of commissioned officers 2) the factors influencing, being a professional military of commissioned officers and 3) development the ways to increase efficiency, professional military of commissioned officers. A mixed methods research method was used. Quantitative data was also collected. Questionnaire using a 5-level estimation scale with commissioned officers in the commissioned military. From 10 educational institutions, 380 people. Qualitative data was collected by interviewing 21 experts. Data were analyzed using descriptive statistics. and structural equation modeling analysis techniques. and content analysis techniques. The research results found that. 1) Education system for commissioned soldiers Democratic behavior of soldiers Social transmission of professional military service Professional military status of commissioned officers and commitment to the profession The average values were 3.37, 3.12, 3.11, 3.02, and 3.00, respectively. 2) Factors affecting the professional military status of commissioned officers were the social transmission of being a professional soldier. Democratic behavior of soldiers Adherence to the military profession Education system for commissioned soldiers The overall influence was .81, .77, .73 and .80 with statistical significance at the .05 level. And 3) Guidelines for increasing the efficiency of professional military service for commissioned officers include development through the education system. Social transmission from role models in the workplace and allowing society to participate in inspecting operations and giving suggestions.

Keywords: Professional Military, commissioned officer

บทนำ

ประเทศไทยนับว่ามีปัญหาด้านการเป็นทหารอาชีพมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะการเข้ามามีบทบาททางการเมืองที่พบว่า มีอยู่ 2 รูปแบบหลักด้วยกัน ได้แก่ รูปแบบแรก การเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองโดยตรง โดยได้ใช้สาเหตุต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับความชอบธรรมในการเข้าสู่อำนาจ (Naresaseni, 1995; Bunbangna, 2000; Kerdjongrak, 2016; Ngamlamom, 2016; Ngamkhajornkulkit, 2018)

ประเทศไทยนับได้ว่าทหารมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีความพร้อมในด้านอำนาจการมีสถาบันรองรองรับ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาของการเมืองประเทศไทย ก็จะพบว่า เมื่อมีความขัดแย้งทางการเมืองเกิดขึ้น ทหารก็มักจะเข้ามามีบทบาทในการแก้ไข จัดการ กับปัญหา ด้วยกระบวนการต่างๆ ที่ไม่ใช่กระบวนการทางการเมืองปกติ จึงทำให้สังคมมองว่า ทหารเข้ามาแทรกแทรงทางการเมือง ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดความเป็นทหารอาชีพของ Huntington ที่ว่า ทหารอาชีพจะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมือง เพราะความเป็นทหารอาชีพเป็นสิ่งที่จะรั้งไม่ให้ทหารเข้ามาแทรกแซงทางการเมือง โดยที่ Huntington กล่าวไว้ว่า สถาบันทหารในรัฐสมัยใหม่ส่วนใหญ่เป็นทหารอาชีพ ไม่ใช่ทหารรับจ้างหรือทหารของพระราชาอย่างเช่นในอดีต จึงทำให้ทหารที่มีความเป็นทหารอาชีพมีความรับผิดชอบกับภาระงาน และไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง แต่จากที่ปรากฏให้เห็นในสังคมไทยนั้น กลับเป็นว่าความเป็นทหารอาชีพทำให้ทหารพร้อมทำการแทรกแซงทางการเมืองซึ่งขัดแย้งกับคำอธิบายของ Huntington เป็นอย่างมาก (Bunbangna, 2000; Suwunwijitr & Klinsuk, 2021)

เมื่อทำการศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากระบบการจัดการศึกษาของทหาร ที่มีผลต่อประสิทธิภาพของกองทัพ รวมถึงที่ส่งผลต่อการเป็นทหารมืออาชีพ ผลการวิจัยของ Narintrangkul Na Ayudhaya & Siribanpituk (2019) พบว่าการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเหล่าทัพ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของกองทัพ เพราะเป็นสถาบันในการหลอมรวมทั้งทักษะทางวิชาการ และคุณลักษณะการเป็นทหารมืออาชีพ หากโรงเรียนเหล่าทัพต่างๆ ไม่สามารถที่จะจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้ กล่าวคือ ไม่สามารถฝึกระเบียบวินัย ทัศนคติต่อการเป็นทหารอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ก็ย่อมที่จะทำให้ได้ทหารประจำการในรุ่นต่อไปที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ในระยะยาวนั้น กองทัพจะมีความอ่อนแอลงอย่างลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งในงานวิจัยของ Liston (2012) ก็ได้อธิบายเช่นเดียวกันว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะยาวของกองทัพในด้านประสิทธิภาพนั้น ล้วนแต่มีต้นตอมาจากโรงเรียนเหล่าทัพที่ไม่มีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน เพราะการเรียนในโรงเรียนเหล่าทัพมีความแตกต่างไปจากสถาบันการศึกษาโดยทั่วไป เพราะจะต้องเน้นการปลูกฝังทางความคิด ระเบียบวินัย ตลอดจนทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

การวิจัยครั้งนี้มองเห็นถึงความสำคัญของการเป็นทหารอาชีพ จึงให้ความสำคัญกับการศึกษาเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพของทหารสัญญาบัตร ที่ปฏิบัติงานในสถาบันการศึกษา 10 แห่ง ทั่วประเทศ ได้แก่ โรงเรียนนายร้อย จปร. โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ วิทยาลัยเสนาธิการทหาร วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพเรือ และวิทยาลัยการทัพอากาศ เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร และเป็นองค์ความรู้ให้กับสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรในการพัฒนาทหารสัญญาบัตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ และความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร
3. เพื่อพัฒนาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นายทหารสัญญาบัตรทางด้านทหารสัญญาบัตร จากสถาบันการศึกษา 10 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนนายร้อย จปร. โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ วิทยาลัยเสนาธิการทหาร วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพเรือ และวิทยาลัยการทัพอากาศ รวมจำนวนทั้งสิ้น 380 คน สุ่มด้วยเทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยได้กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของสถาบันการศึกษา 10 แห่ง ตามจำนวนที่เป็นจริง มีกระบวนการสุ่ม 1) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ โดยให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ผกผันตามจำนวนตัวแปรเชิงประจักษ์ (Observation Variable) กำหนดไว้ที่ 1 ตัวแปรเชิงประจักษ์ ต่อ 10 - 20 หน่วยของกลุ่มตัวอย่าง (Joreskog & Sorbom, 1993) ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรเชิงประจักษ์ที่ทำการศึกษา จำนวน 19 ตัวแปร กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจึงควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 380 คน และ 2) กำหนดการสุ่มด้วยเทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยได้กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของสถาบันการศึกษา 10 แห่ง

ตามจำนวนที่เป็นจริง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 1) โรงเรียนนายร้อย จปร. จำนวน 150 คน 2) โรงเรียนนายเรือ จำนวน 71 คน 3) โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช จำนวน 85 คน 4) โรงเรียนเสนาธิการทหารบก จำนวน 18 คน 5) โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ จำนวน 5 คน 6) โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ จำนวน 11 คน 7) วิทยาลัยเสนาธิการทหาร จำนวน 13 คน 8) วิทยาลัยการทัพบก จำนวน 12 คน 9) วิทยาลัยการทัพเรือ จำนวน 4 คน 10) วิทยาลัยการทัพอากาศ จำนวน 11 คน รวม 380 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมจำนวนทั้งสิ้น 21 คน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ผู้สอนของสถาบันการศึกษาทหาร สัญญาบัตร ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาความเป็นทหารอาชีพ จำนวน 7 คน 2) นายทหารระดับนายพลที่ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นผู้ที่มีความเป็นทหารอาชีพ จำนวน 7 คน และ 3) อาจารย์มหาวิทยาลัยด้านรัฐศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเมืองการปกครอง จำนวน 7 คน

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

การเป็นทหารอาชีพ

การเป็นทหารอาชีพของไทย ในตำราวิชาผู้นำที่ใช้สอนในโรงเรียนเสนาธิการทหารบก ให้ความหมายคำว่า ทหารอาชีพ (Military Professionalism) หมายถึง ทหารที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพของตน พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ และมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนกระทำ มีองค์ประกอบของทหารอาชีพ 3 ประการ คือ 1) ความเชี่ยวชาญในการทำการรบและสงคราม 2) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ 3) ให้ความร่วมมือทั้งแรงกายและแรงใจอย่างเต็มความสามารถ โดยมีคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1) มีความสำนึกในการเป็นทหาร 2) ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถอย่างแท้จริง 3) มีความซื่อสัตย์สุจริต และ 4) มีความกล้าหาญ ส่วนคำว่า อาชีพทหาร (Military Occupation) หมายถึง ทหารที่ไม่มีความสนใจ และใส่ใจในการศึกษาและพัฒนาวิชาทหาร ชอบยุ่งเกี่ยวกับเรื่องการเมืองเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด และใช้เครื่องแบบทหารสร้างอิทธิพลและหาผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อตนเองและพวกพ้อง คำสองคำนี้จะมีความหมายตรงกันข้าม ดังนั้น ทหารอาชีพจะต้องมีความประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะกับความไว้วางใจของประชาชน มีหน้าที่หลักในการป้องกันประเทศ ต้องได้รับการฝึกฝนเรื่องการรบมาโดยตรงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในยามปกติและสงคราม ทหารอาชีพจะเห็นแก่ชาติมากกว่าตนเอง และมีความระลึกเสมอว่าความรับผิดชอบของตนไม่สามารถทดแทนด้วยรางวัลอื่นใด โดยมีแรงจูงใจภายในที่จะทำเพื่อชาติและประชาชน ด้วยการเสียสละชีวิตเมื่อจำเป็น (Jamjamrat, 2017)

สำหรับการเป็นทหารอาชีพนั้น พีฮันทิงตัน ได้กำหนดองค์ประกอบไว้ 3 ลักษณะ คือ 1) ความเชี่ยวชาญ (Expertise) โดย ฮันทิงตัน มองว่า ทหารต้องมีความชำนาญทั้งด้านทฤษฎี คือ หลักการ กรอบแนวคิดทางทหาร

และด้านปฏิบัติ คือ ความชำนาญการในการปฏิบัติการทางทหารตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และทหารอาชีพจะต้องมีความสามารถในเรื่องที่ทำอยู่ในระดับมาตรฐานที่ต้องการ 2) ความรับผิดชอบ (Responsiveness) ทหารอาชีพจะต้องมีความรับผิดชอบในภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ไม่ว่าจะอยู่บนความเสี่ยง หรือต้องนำชีวิตเข้าแลกรับผิดชอบต่อสังคม ทำงานด้วยความประณีต และชำนาญโดยค่าตอบแทนไม่ใช่ความมุ่งหมายหลัก และ 3) การให้ความร่วมมือและรักหมู่คณะ (Corporateness) ทหารอาชีพจะต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานตนเองด้วยความจริงใจ กระทำด้วยความทุ่มเท โดยใช้ความพยายามเต็มความสามารถทั้งร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ พลโทบุญเยี่ยม แบ่งทหารอาชีพออกเป็น 4 ประการ ในเอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง บทบาทและอุดมการณ์ของทหารอาชีพ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ประกอบด้วย 1) มีความสำนึกในการเป็นทหาร 2) ฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง 3) มีความซื่อสัตย์สุจริต และ 4) มีความกล้าหาญ และได้กล่าวถึงอุดมการณ์ของทหารอาชีพ ดังนี้คือ 1) ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ 2) ความซื่อสัตย์ต่อหน่วยงาน 3) มีความรับผิดชอบ และ 4) มีความเสียสละ ทหารเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม เป็นอาชีพราชการ (Career) หมายถึง พันธกิจต่าง ๆ ที่ต้องทำให้สำเร็จ เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่ง และหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเป็นรายได้ในการดำรงชีวิตของตนและครอบครัว โดยมีแนวคิดคำว่า อาชีพ 3 ประการ คือ 1) มีความเชี่ยวชาญ (Expertise) 2) มีความรับผิดชอบ (Responsibility) และ 3) มีการให้ความร่วมมือ (Corporations) (Jamjamrat, T. 2017)

การเป็นทหารอาชีพจะต้องมีความตระหนักอยู่ตลอดเวลาว่าตนเองเป็นผู้ได้รับมอบความไว้วางใจจากประชาชนในการดูแลประเทศชาติ ปกป้องประเทศชาติจากการรุกรานของภายนอก การดูแลความมั่นคง เป็นผู้ใช้อาวุธที่มีอำนาจในการทำลายล้างสูง ซึ่งการมีบทบาทและอำนาจดังกล่าว หากนำมาใช้ผิดประเภทก็จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติเป็นอย่างมาก ดังนั้นในการเป็นทหารอาชีพนั้นจะต้องอยู่ภายใต้กรอบของงานด้านความเชี่ยวชาญในการทำการรบและสงคราม การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความสำนึกในการเป็นทหาร ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถอย่างแท้จริง ความกล้าหาญ มีบทบาทเฉพาะในด้านการปฏิบัติการทางทหารเพื่อการสงคราม และการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือการสงครามที่มุ่งตอบสนองผลประโยชน์ของสังคมไทยในอันที่จะอยู่รอดปลอดภัย พ้นจากภัยคุกคามด้วยอาวุธ และความรุนแรงอื่น ๆ โดยจะต้องไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง หรือการมีอาชีพอื่นใดร่วมกับอาชีพทหาร ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญ ความรับผิดชอบ การให้ความร่วมมือและรักหมู่คณะ (Huntington, 1957; Jamjamrat, T.2017)

ระบบการศึกษาของทหาร

ระบบการจัดการศึกษาของทหาร กระทรวงกลาโหมได้จัดการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยใช้การฝึก การศึกษาเรียนรู้ และฝึกประสบการณ์ เพื่อให้กองทัพมีความพร้อม

ในด้านกำลังพล ด้านยุทโธปกรณ์ ด้านการศึกษา ด้านการฝึก ด้านแผนปฏิบัติ ทำให้มีส่วนสำคัญในการสร้างผู้นำและความพร้อมทางทหาร ระบบการศึกษาทางการทหารจึงเกี่ยวข้องกับ การฝึกซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้และความชำนาญเพื่อการทำงานเฉพาะหน้าที่ ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มความรู้ทั่วไป ระบบการจัดการศึกษาของทหาร กระทรวงกลาโหมได้จัดการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยใช้การฝึก การศึกษาเรียนรู้ และฝึกประสบการณ์ เพื่อให้กองทัพมีความพร้อมในด้านกำลังพล ด้านยุทโธปกรณ์ ด้านการศึกษา ด้านการฝึก ด้านแผนปฏิบัติ ทำให้มีส่วนสำคัญในการสร้างผู้นำ และความพร้อมทางทหาร นอกจากนี้แล้ว ระบบการศึกษาเป็นเรื่องของการสร้างองค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาของประเทศไทยตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 15 ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับระบบการศึกษา ที่แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย (Butkinnaree, 2016; Morgenthau, 2006)

การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ

การถ่ายทอดทางสังคมในองค์การทหาร มีผู้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการถ่ายทอดหลักสูตร องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกวิชาทหารที่เป็นรูปแบบที่ทำให้บุคคลที่เข้ามารับราชการทหารได้มีประสบการณ์ของการเรียนรู้บทบาทหน้าที่ทหาร ผ่านการถ่ายทอดทางสังคมในองค์การทหาร ซึ่งทำให้นักศึกษาวิชาทหารหรือผู้เรียนในหลักสูตรการฝึกวิชาทหารได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของทหาร รวมทั้งประวัติ นโยบาย ภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป้าหมาย และค่านิยมขององค์การ หรือสถาบันทหาร ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่กระบวนการถ่ายทอดของกลุ่มบุคคลในวัยทำงาน การถ่ายทอดทางสังคมในองค์การทหารก็เช่นเดียวกัน ผู้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการถ่ายทอดหลักสูตร องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกวิชาทหารที่เป็นรูปแบบที่ทำให้บุคคลที่เข้ามารับราชการทหารได้มีประสบการณ์ของการเรียนรู้บทบาทหน้าที่ทหาร ผ่านการถ่ายทอดทางสังคมในองค์การทหาร ซึ่งทำให้นักศึกษาวิชาทหารหรือผู้เรียนในหลักสูตรการฝึกวิชาทหารได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของทหาร รวมทั้งประวัติ นโยบาย ภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป้าหมาย และค่านิยมขององค์การ หรือสถาบันทหาร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ ประกอบด้วย การแสวงหาและคัดเลือก การปฏิบัติงาน การเรียนรู้ และการยอมรับและดำรงรักษา (Bhuvan, 2010; Chanprasert, & Thamrakrasit, 2015; Boccio, Leal, & Jackson, 2022)

พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร

การปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้นให้ความสำคัญกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมกับอำนาจทางการเมือง รวมถึงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สอดคล้องกับระบบประชาธิปไตย ทั้งในส่วนของการรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน

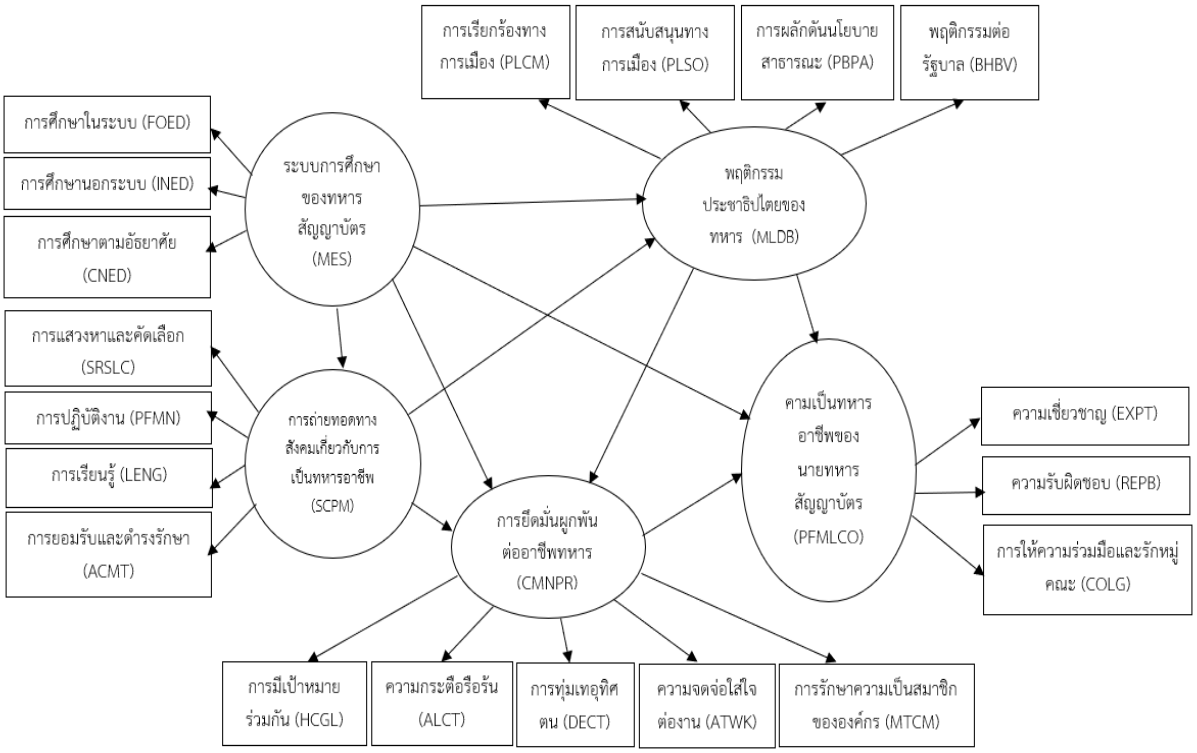
การยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน การยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของบุคคล และ การใช้ปัญญาหรือเหตุผลแก้ไขปัญหา และการตัดสินปัญหาที่เกิดขึ้น สำหรับ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร เป็นการแสดงออกของทหารเพื่อเรียกร้องทางการเมือง สนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เช่น การจัดตั้งกลุ่มมวลชน การเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดให้กับประเทศชาติ หรือการผลักดันนโยบาย และการปฏิวัติรัฐประหารเพื่อกดดันพฤติกรรมของรัฐบาล พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร ประกอบด้วย การเรียกร้องทางการเมือง การสนับสนุนทางการเมือง การผลักดันนโยบายสาธารณะ และพฤติกรรมต่อรัฐบาล (Bunbangna, 2000; Bunmee, 2007; Jamjamrat,T. 2019; Memana, & Singmart, 2020)

การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ

การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ เป็นสภาวะทางจิตใจของบุคคลทางบวกที่มีต่ออาชีพที่ตนทำอยู่ อันมีผลมาจากการรู้คิดว่างานที่ทำนั้นเป็นสิ่งท้าทาย น่าสนใจ และมีความต้องการที่จะทำงานนั้นเสมอ โดยมีองค์ประกอบสำคัญทางอารมณ์ที่เป็นพลังในการทำงาน เต็มใจทุ่มเทที่จะทำให้งานบรรลุเป้าหมายขององค์การ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน พร้อมที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่องาน มีใจจดจ่อต่องาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพทหาร ได้แก่ การมีเป้าหมายร่วมกัน ความกระตือรือร้น การทุ่มเทอุทิศตน ความจดจ่อใส่ใจต่องาน และการรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร (Schaufeli et al. 2002; May, Gilson & Harter, 2004; Saks, 2006; Deery & Jago, 2015)

จากการทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลเป็นอย่างมากต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ประกอบด้วย ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร ที่เป็นการหล่อหลอมต้นทางในการสร้างนายทหารสัญญาบัตรเพื่อรับใช้ประเทศ ในจุดเริ่มต้นหากมีประสิทธิภาพที่เพียงพอในการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรที่มีความเป็นมาตรฐาน ระบบวัฒนธรรมองค์กรที่ดีผ่านการถ่ายทอดจากอาจารย์ บุคลากร และรุ่นพี่ บ่มเพาะความเป็นประชาธิปไตย สร้างความภักดี ผูกพันต่อองค์กร ก็ย่อมที่จะพัฒนาการเป็นทหารอาชีพให้เกิดขึ้นได้ (Arends, 2001; Morgenthau, 2006; Chanawut B., 2016; Aydemir, Güray Kırdar & Torun, 2022) นอกจากนี้ยังพบว่า กระบวนการถ่ายทอดทางสังคม เป็นรูปแบบหนึ่งของการถ่ายทอดคุณลักษณะ ทัศนคติ จากบุคคลต้นแบบ พบว่า ในบริบทของทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร มีความเข้มข้นเป็นอย่างมาก การถ่ายทอดทางสังคมที่ถูกต้อง เหมาะสมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ ย่อมสามารถที่จะสร้างพฤติกรรมเชิงประชาธิปไตย ความผูกพันที่ถูกต้องในอาชีพทหาร ตลอดจนเป็นต้นแบบของการเป็นทหารอาชีพ (Thasuk C. & Natthaphong T., 2015; Nathawan I, 2017; Chavez-Dueñas, & Adames, 2022; Boccio, Leal & Jackson,

2022) นอกจากนี้แล้วยังพบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมประชาธิปไตย ก็เป็นหัวใจสำคัญที่จะสร้าง หล่อหลอมบทบาทการเป็นการเป็นทหารอาชีพให้เกิดขึ้น เพราะหลักการสำคัญประการหนึ่งของการเป็นทหารอาชีพ คือ การไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง มีความเป็นนักประชาธิปไตย จึงพบว่า ทหารที่มีความเป็นประชาธิปไตย จะมีความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองได้ดี มีความยึดมั่นในอาชีพ และส่งผลต่อการเป็นทหารอาชีพได้ (Pichit R, 2016; Tawee J, 2019; Memana & Singmart, 2020; Praneet, 2022) ปัจจัยด้านการยึดมั่น ผูกพันในอาชีพก็ส่งผลโดยตรงต่อการเป็นทหารอาชีพ เพราะนายทหารที่เชื่อมั่นในหลักการ ยึดมั่นในความเป็นอาชีพ การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่ออาชีพ ย่อมจะส่งผลสำคัญต่อการมีบทบาทการเป็นทหารอาชีพ ได้เป็นอย่างดี (Saks, 2006; May, Gilson & Harter, 2004; Hakanen, Bakker & Schaufeli, 2006; Andrew & Sofian, 2012; Deery & Jago, 2015; Daud, 2010; Tesfaye, 2017) การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดดังกล่าว พบว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ประกอบด้วย ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ นำเสนอเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนานักบัญชีมืออาชีพของหน่วยงานภาครัฐ

วิธีดำเนินการวิจัย

กระบวนการวิจัย (Research Design) เป็นแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยเริ่มใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณก่อน (Quantitative Research) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .303 - .832 แต่ละตัวแปรเชิงประจักษ์ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .703 - .932 เพื่อศึกษาถึงระดับของระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ และความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) หลังจากที่ได้ทราบผลการวิจัยแล้ว จึงดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) จากผู้เชี่ยวชาญ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร

ผลการวิจัย

1) ระดับของระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ และความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับของระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ และความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร (n= 380)

ตัวแปร	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร	3.37	1.11	ปานกลาง
การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ	3.11	1.02	ปานกลาง
พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร	3.12	1.08	ปานกลาง
การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ	3.00	1.03	ปานกลาง
ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร	3.02	1.07	ปานกลาง

ตารางที่ 1 พบว่าระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.37 รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร และการยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12, 3.11, 3.02 และ 3.00 ตามลำดับ

2) ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร รายละเอียดดังนี้

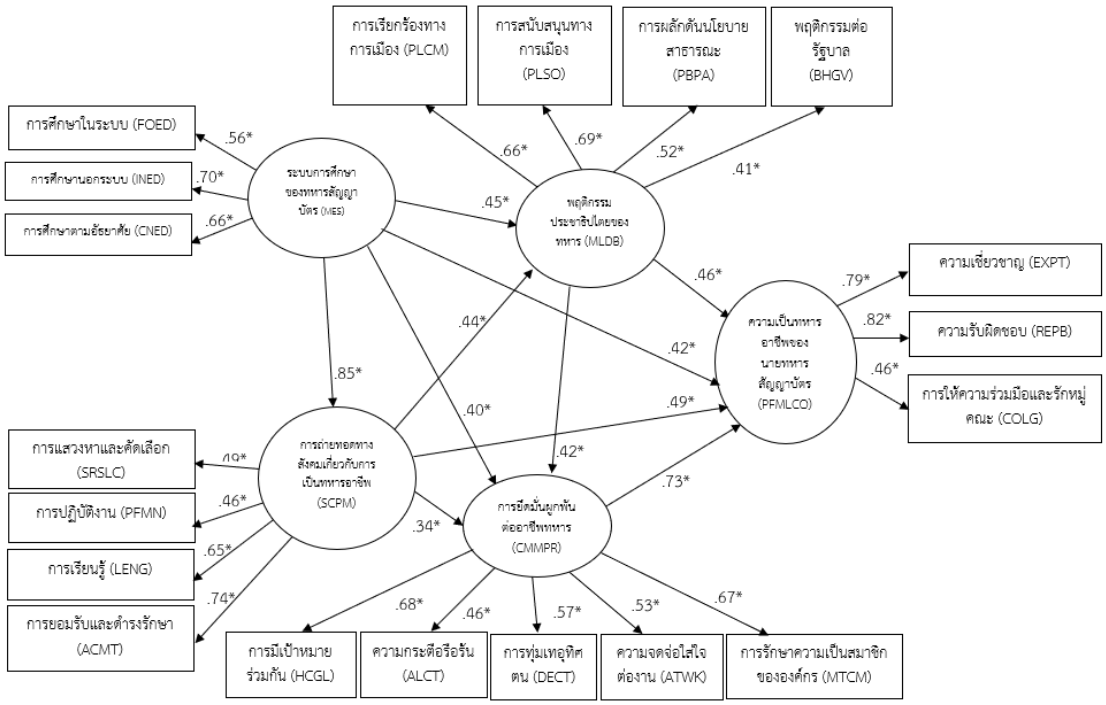
ตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าพารามิเตอร์ของสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง (Direct Effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) และอิทธิพลโดยรวม (Total Effect) จากแบบจำลองสมการปรับแก้ (n= 380)

ตัวแปรตาม	R^2	อิทธิพล	ตัวแปรต้น			
			การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ (SCPM)	พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร (MLDB)	การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพทหาร (CMMPR)	ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร (MES)
การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ (SCPM)	.73	DE	-	-	-	.85*(8.14)
		IE	-	-	-	-
		TE	-	-	-	.85*(8.14)
พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร (MLDB)	.74	DE	.44*(4.10)	-	-	.45*(4.48)
		IE	-	-	-	.37*(4.01)
		TE	.44*(4.10)	-	-	.82*(7.98)
การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพทหาร (CMMPR)	.79	DE	.34*(5.86)	.42*(6.86)	-	.40*(5.22)
		IE	.48*(4.89)	-	-	.45*(3.37)
		TE	.82*(4.22)	.42*(6.86)	-	.85*(3.58)
ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร (PFMLCO)	.80	DE	.49*(5.57)	.46*(5.80)	.73*(6.67)	.42*(4.55)
		IE	.32*(5.39)	.31*(5.84)	-	.38*(6.40)
		TE	.81*(5.25)	.77*(5.74)	.73*(6.67)	.80*(6.63)

χ^2= 225.32 df = 127 p-value = .00000, χ^2 / df = 1.77, RMSEA = .045, RMR = .049, SRMR = .042, CFI = .97, GFI = .94, AGFI = .91, CN = 267.20

ตารางที่ 2 พบว่าแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นมามีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังค่าดัชนีความกลมกลืน ดังนี้ χ^2= 225.32 df = 127 p-value = .00000, χ^2 / df = 1.77, RMSEA = .045, RMR = .049, SRMR = .042, CFI = .97, GFI = .94, AGFI = .91, CN = 267.20 โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นทหาร

อาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ (SCPM) พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร (MLDB) การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพทหาร (CMMPR) ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร (MES) มีค่าอิทธิพลโดยรวม (Total Effect) เท่ากับ .81*(5.25), .77*(5.74), .73*(6.67) และ .80*(6.63) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งหมด สามารถร่วมกันทำนาย ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ได้ร้อยละ 80

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร

3) การพัฒนาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร สามารถสรุปเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร จะประกอบด้วย 3 แนวทางสำคัญได้แก่

1. การพัฒนานายทหารสัญญาบัตรผ่านระบบการศึกษา: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพลนายทหารสัญญาบัตร ต้องให้ความสำคัญกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนทั้งในโรงเรียนเหล่าทัพ และหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ของกองทัพ โดยมุ่งเน้นในประเด็นเกี่ยวกับ ความเป็นทหารอาชีพโดยเฉพาะ และให้มีการจัดอย่างต่อเนื่อง โดยรายละเอียดของหลักสูตรจะต้องมุ่งเน้นที่เนื้อหาดังกล่าวอย่าง

ชัดเจน เช่นเดียวกับหลักสูตรการฝึกการรบภาคสนาม เพื่อให้นายทหารสัญญาบัตร ได้เกิดความตระหนักว่า การเป็นทหารอาชีพ ก็สำคัญไม่น้อยไปกว่าทักษะทางด้านการรบ

2. การถ่ายทอดทางสังคมจากบุคคลต้นแบบในที่ทำงาน: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพลนายทหารสัญญาบัตร ต้องให้ความสำคัญกับสังคมทหาร (Army Society) เพราะสังคมทหารจะมีการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆ ผ่านบุคคลต้นแบบ ไม่ว่าจะเป็นรุ่นพี่ ผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงาน ดังนั้น จึงควรที่จะใช้ลักษณะทางสังคมดังกล่าว ก่อให้เกิดการหล่อหลอมทัศนคติ ความเชื่อ ความคิด ในเชิงบวกต่อการเป็นทหารอาชีพ โดยการทำกิจกรรมผ่านพิธีการสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้นายทหารรับทราบ และยึดถือในค่านิยมดังกล่าวร่วมกัน

3. การเปิดให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานและให้ข้อเสนอแนะ: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพลนายทหารสัญญาบัตร ต้องให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการตรวจสอบการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงาน ของนายทหาร และให้ภาคประชาชนได้เข้าร่วมในการแลกเปลี่ยน แสดงทัศนะที่มีต่อความต้องการด้านบทบาทของทหารอาชีพ เพื่อให้ทหารได้เข้าใจถึงความต้องการของประชาชน และซึมซับเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตย อันเป็นรากฐานที่สำคัญของทหารอาชีพ

นอกจากแนวทางดังกล่าวทั้ง 3 แล้ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพลนายทหารสัญญาบัตร จะต้องมีให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารทั้งจากสื่อมวลชนภายในประเทศ และข่าวสารในระดับโลก เกี่ยวกับความต้องการการเป็นทหารอาชีพประกอบการพัฒนาด้วย เพื่อให้ทหารของประเทศไทยสามารถก้าวไปตามการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างมีประสิทธิภาพ นำเสนอเป็นแผนภาพประกอบดังนี้

ภาพที่ 3 ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล

ผลการศึกษาระดับของระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ และความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร พบว่า ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 3.37 รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็น ทหารอาชีพ ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร และการยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12, 3.11, 3.02 และ 3.00 ตามลำดับ

ผลการศึกษาอิทธิพลของระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ ที่มีต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร พบว่า แบบจำลองที่พัฒนาขึ้นมาและได้มีการปรับแก้ (Adjust Model) มีความกลมกลืน

กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังค่าดัชนีความกลมกลืน ดังนี้ χ^2= 225.32 df = 127 p-value = .00000, χ^2 / df = 1.77, RMSEA = .045, RMR = .049, SRMR = .042, CFI = .97, GFI = .94, AGFI = .91, CN = 267.20 โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ (SCPM) พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร (MLDB) การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพทหาร (CMMPR) ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร (MES) มีค่าอิทธิพลโดยรวม เท่ากับ .81*(5.25), .77*(5.74), .73*(6.67) และ .80*(6.63) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งหมด สามารถร่วมกันทำนาย ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ได้ร้อยละ 80

แนวทางสำหรับเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ประกอบด้วย 3 แนวทางสำคัญ ดังนี้

1. การพัฒนานายทหารสัญญาบัตรผ่านระบบการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพลนายทหารสัญญาบัตร ต้องให้ความสำคัญกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนทั้งในโรงเรียนเหล่าทัพ และหลักสูตรการฝึกอบรมต่าง ๆ ของกองทัพ โดยมุ่งเน้นในประเด็นเกี่ยวกับ ความเป็นทหารอาชีพโดยเฉพาะ และให้มีการจัดอย่างต่อเนื่อง โดยรายละเอียดของหลักสูตรจะต้องมุ่งเน้นที่เนื้อหาดังกล่าวอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับหลักสูตรการฝึกการรบภาคสนาม เพื่อให้นายทหารสัญญาบัตร ได้เกิดความตระหนักว่า การเป็นทหารอาชีพ ก็สำคัญไม่น้อยไปกว่าทักษะทางด้านการรบ

2. การถ่ายทอดทางสังคมจากบุคคลต้นแบบในที่ทำงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพลนายทหารสัญญาบัตร ต้องให้ความสำคัญกับสังคมทหาร (Army Society) เพราะสังคมทหารจะมีการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ผ่านบุคคลต้นแบบ ไม่ว่าจะเป็นรุ่นพี่ ผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงาน ดังนั้นจึงควรที่จะใช้ลักษณะทางสังคมดังกล่าว ก่อให้เกิดการหล่อหลอมทัศนคติ ความเชื่อ ความคิด ในเชิงบวกต่อการเป็นทหารอาชีพ โดยการทำกิจกรรมผ่านพิธีการสำคัญต่างๆ เพื่อให้นายทหารรับทราบ และยึดถือในค่านิยมดังกล่าวร่วมกัน

3. การเปิดโอกาสให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน และให้ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพลนายทหารสัญญาบัตร ต้องให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการตรวจสอบการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงานของนายทหาร และให้ภาคประชาชนได้เข้าร่วมในการแลกเปลี่ยน แสดง

ทัศนะที่มีต่อความต้องการด้านบทบาทของทหารอาชีพ เพื่อให้ทหารได้เข้าใจถึงความต้องการของประชาชนและซึมซับเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตย อันเป็นรากฐานที่สำคัญของทหารอาชีพ

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ ความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร และการยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงบรรยากาศโดยรวมของความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ว่ายังจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา เพื่อยกระดับขึ้นมาให้เกิดประสิทธิภาพกับประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการแยกทหารออกจากการเมือง ความเป็นทหารอาชีพและการลดขนาดของกองทัพให้เล็กลง เนื่องจากประเด็นเหล่านี้มีการเรียกร้องและมีการเคลื่อนไหวมาเป็นระยะเวลานาน แต่ล้มเหลวตลอดมา สาเหตุหลักสืบเนื่องจากมักเป็นเพียงข้อเรียกร้องในเชิงหลักการของประชาธิปไตยจากกลุ่มภายนอกกองทัพเท่านั้น คือยังไม่มีรูปธรรมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็นขั้นเป็นตอนจากฐานรากอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนทางกระบวนทัศน์ของทหารให้มีความพร้อมรองรับกับกระแสของการเป็นประชาธิปไตย (Democratization) จึงทำให้การปฏิรูปยังไม่ก้าวหน้าเข้าสู่เป้าหมายอย่างเท่าที่ควรนัก แต่จุดอ่อนที่สำคัญของความล้มเหลวนี้คงมิใช่เพราะความไม่เป็นเหตุเป็นผลของข้อเรียกร้องหรือการเรียกร้องเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ หากเป็นเพราะฝ่ายกองทัพที่จะต้องการปฏิรูปยังไม่เข้าใจ ไม่เข้าถึงรากของปัญหา จึงไม่สามารถพัฒนาแนวทางการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพและทรงพลังอย่างเท่าที่ควร (José & Olivas, 2012)

2. ผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพทหาร ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ระบบการศึกษาของทหารสัญญาบัตร ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิชาพลเรือนในโรงเรียนเหล่าทัพ เรียกว่า การศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เป็นการฝึกทางทหารอย่างเดียวจะเรียกว่า การฝึกหัดอบรม ส่วนการฝึกตามวงรอบของหน่วยทหารจะเรียกว่า การฝึก ดังนั้นระบบการศึกษาทางการทหารจึงเกี่ยวข้องกับ การฝึกซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้และความชำนาญเพื่อการทำงานเฉพาะหน้าที่ (Morgenthau, 2006; Chanawut B., 2016; Aydemir, G. & Torun, 2022) การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพ ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายทอดทางสังคมในองค์การทหารก็เช่นเดียวกัน ผู้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการถ่ายทอดหลักสูตร องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกวิชาทหารที่เป็นรูปแบบที่ทำให้บุคคลที่เข้ามารับราชการทหารได้มีประสบการณ์ของการเรียนรู้บทบาทหน้าที่ทหาร ผ่านการถ่ายทอดทางสังคมในองค์การทหาร ซึ่งทำให้นักศึกษาวิชาทหารหรือผู้เรียนในหลักสูตรการฝึกวิชาทหารได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของทหาร รวมทั้งประวัติ นโยบาย ภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป้าหมาย และค่านิยมของ

องค์การ หรือสถาบันทหาร (Bhuvan, 2010; Nanthawan I., 2017; Chavez-Dueñas, & Adames, 2022; Boccio, Leal & Jackson, 2022) พฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้นให้ความสำคัญกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมกับอำนาจทางการเมือง รวมถึงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์สอดคล้องกับระบบประชาธิปไตย ทั้งในส่วนของ การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน การยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น (Ratchapibunphob, P. 2016; Jamjamrat, T. 2019; Memana & Singmart, 2020; Praneet, 2022) การยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพทหาร ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการยึดมั่นผูกพันต่ออาชีพ เป็นสภาวะทางจิตใจของบุคคลทางบวกที่มีต่ออาชีพที่ตนทำอยู่ อันมีผลมาจากการรู้คิดว่างานที่ทำนั้นเป็นสิ่งท้าทาย น่าสนใจ และมีความต้องการที่จะทำงานนั้นเสมอ โดยมีองค์ประกอบสำคัญทางอารมณ์ที่เป็นพลังในการทำงาน เต็มใจทุ่มเทที่จะทำให้งานบรรลุเป้าหมายขององค์การ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน พร้อมที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่องาน มีใจจดจ่อต่องาน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย (Saks, 2006; Hakanen, Bakker & Schaufeli, 2006; Andrew & Sofian, 2012; Deery & Jago, 2015; Daud, 2010; Tesfaye, 2017)

3. แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ได้แก่ ควรเน้นที่การพัฒนานายทหารสัญญาบัตรผ่านระบบการศึกษา การถ่ายทอดทางสังคมจากบุคคลต้นแบบในที่ทำงาน และการเปิดให้สังคมได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานและให้ข้อเสนอแนะ Jongnam N. (2006); Mekmanee, Narintrangkul Na Ayudhaya & Siribanpituk (2019) ที่อธิบายว่า การสร้างทหารอาชีพต้องให้ความสำคัญกับจิตวิญญาณ ทัศนคติ ความเชื่อ ของนายทหารเป็นสำคัญผ่านกระบวนการฝึกอบรม การถ่ายทอดทางสังคม และการสั่งสมประสบการณ์จากบุคคลต้นแบบที่มีความน่าเชื่อถือ รวมทั้งการให้สังคมได้ร่วมตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายให้ระบบการศึกษาที่ทำการผลิตนายทหารสัญญาบัตร กำหนดให้มีหลักสูตร เนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการเป็นทหารอาชีพในทุกชั้นปี อย่างเข้มงวด เพื่อให้เกิดการปลูกฝังคุณลักษณะอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง

2. ควรกำหนดนโยบายให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และประเมินคุณลักณะด้านทหารอาชีพ อย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดให้ผลการประเมินจากประชาชนมีส่วนเกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าในอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพลนายทหารสัญญาบัตร ควรมีการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม หลักสูตรการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นเรื่อง ทหารอาชีพ โดยเฉพาะเพื่อให้นายทหารสัญญาบัตรได้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดจุดเน้นในความเชื่อ ทัศนคติว่า การเป็นทหารอาชีพนั้น สำคัญไม่น้อยกว่าทักษะทางด้านการรบ การสงคราม

2. ควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สื่อออนไลน์ ในสังคมทหาร โดยใช้สื่อสมัยใหม่ผ่านรูปแบบละครสั้น หรือบทเพลงต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างทัศนคติ ความเข้าใจ และความเชื่อเกี่ยวกับประโยชน์ของการเป็นทหารอาชีพที่จะส่งผลในทางบวกต่อทั้งกองทัพ และสังคมไทย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ในการถ่ายอด หล่อหลอม ทักษะการเป็นทหารอาชีพ

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม หลักสูตรการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะการเป็นทหารอาชีพ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยครั้งนี้คือ แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร ตาม ESP Model ประกอบด้วย การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาที่ผลิตนายทหารสัญญาบัตร (Education System) การพัฒนาระบบการถ่ายทอดทางสังคมในองค์กร (Socialization) และเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบความเป็นทหารอาชีพ (Participant)

ภาพที่ 4 แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นทหารอาชีพของนายทหารสัญญาบัตร

เอกสารอ้างอิง

เกษมชาติ นเรศเสนีย์. (2538). *การศึกษาเปรียบเทียบความนึกคิด อุดมการณ์ ทัศนคติ และพฤติกรรมทางการเมือง ของนายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 73 และนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 40*. โรงเรียนเสนาธิการทหารบก/กรุงเทพฯ.

จรวยพร ธรณินทร์. (2550). *เอกสารการประชุม ชุดที่ 2 แนวโน้มการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.

ชนาวุธ บุตรกินรี. (2559). *การศึกษาทางทหารต่อความมั่นคงของรัฐ: ความหมาย ปัญหา และแนวทางการแก้ไข*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.

ฐาศุกร์ จันประเสริฐ และณัฐพงษ์ ธรรมรักษาสิทธิ์. (2558). การถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพ: กระบวนการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพในชีวิตการทำงาน. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 21*(1), 193-206.

ทวี แจ่มจำรัส. (2562). การเป็นทหารอาชีพของไทยกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของทหาร. กรุงเทพ: มติชนออนไลน์.

ธีรยุทธ บุญมี. (2550). *ความคิดสองทศวรรษ วิเคราะห์แนวโน้มการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: มติชน.

พิชิต รัชตพิบุลภพ. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า

นราวดี เกิดจงรักษ์. (2559). *การแทรกแซงของทหารและการทำให้เป็นประชาธิปไตยในไทยและอินโดนีเซีย*. ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การเมือง). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นันทวัน อินทชาติ. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพของนักเรียนทหาร. *วารสารการจัดการสมัยใหม่. 15*(2): 13-27.

วชิรวัชร งามละม่อม. (2558). *ทฤษฎีการมีส่วนร่วม*. ปทุมธานี: สถาบันวิชาการไทยวิจัยพัฒนาการจัดการTRDM.

สุจิต บุญบงการ. (2543). *ปัญหาพัฒนาการทางการเมืองไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ. (2561). *การออกแบบระบบการศึกษาทางทหารของไทยใหม่เพื่อการผลิตทหารอาชีพและการปฏิรูปกองทัพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

สุรชาติ บำรุงสุข. (2558). *เสนาธิปไตย รัฐประหารกับการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: มติชนออนไลน์.

Andrew, C. O., & Sofian, S. (2012). Individual factors and work outcomes of employee. *Procedia – Social and Behavioral Sciences, 40*, 498–508.

Arends, R. (2001). *Learning to Teach*. Singapore: McGraw-Hill Higher Education.

Aydemir, B. A., GürayKırdar, M. & Torun, H. (2022). The effect of education on internal migration of young men and women: incidence, timing, and type of migration. *Labour Economics. 74*(2022), 102098

Bhuvan, T. (2010). *How to retain people at work*. Retrieved August 18, 2022, From http://bloggertone.com/management/2010/03/30/how-to-retain-people-at-work/.

Boccio, M. C., Leal, W., & Jackson, B. D. (2022). The role of virtual socializing and unstructured socializing in adolescent vaping. *Drug and Alcohol Dependence. 235*(1), 109446

Chavez-Dueñas, Y.N & Adames, Y. H. (2022). Arenting while undocumented: An intersectional socialization approach. *Current Opinion in Psychology. 47*, 101441.

Deery, M., & Jago, L. (2015). Revisiting talent management, work-life balance and retention strategies. *International Journal of Contemporary Hospitality Management, 27*(3), 453-472.

Daud, N. (2010). Investigating the relationship between quality of work life and organizational commitment amongst employees in Malaysian firms. *International Journal of Business and Management, 5*(10), 75-82.

Hakanen, J. J., Bakker, A. B., & Schaufeli, W. B. (2006). Burnout and work engagement among teachers. *Journal of School Psychology, 43*, 495-513.

Inthachat, N. (2017). Factors influencing the professional identity of military students. *Journal of Modern Management. 15*(2), 13-27.

Jongnam, N. (2006). *Making Cold War Soldiers: The Americanization of the South Korean Army, 1945-1955*. Ph.D. University of North Carolina at Chapel Hill.

Jöreskog, K. G., & Sörbom, D. (1993). *LISREL 8: Structural equation modeling with the SIMPLIS command language*. Scientific Software International: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

José, J. & Olivas, O. (2012). *Civilian Control of the Military in Portugal and Spain: a Policy Instruments Approach*. A thesis submitted to the Department of Government of the London School of Economics for the degree of Doctor of Philosophy, London.

Liston W. B. (2012). *Training and Developing Army Instructors Using the IBSTPI Competency Framework*. U.S. Army Institute.

Morgenthau, H. J. (2006). *Politics among nations: the struggle for power and peace*. New York: McGraw-Hill.

Memana, P. & Singmart, S. (2020). Behavioral of the decision to choose member of Parliament of the people in Rachthanijarernsrisothon group provine. *Ratanabuth Journal. 2*(1), 57-71.

May, D. R., Gilson, R. L. & Harter, L. M. (2004) The Psychological Conditions of Meaningfulness, Safety and Availability and the Engagement of the Human Spirit at Work. *Journal of Occupational and Organizational Psychology, 77*, 11-37.

Praneet, Y. (2022). Political Behavior ofCitizens underthe Democratic Way inNonthaburi Province. *The Journal of Research and Academics. 5*(3), 225-234.

Suwunwijitr, S. & Klinsuk, W. (2021). Military and Politics in Thailand. *Journal of Modern Learning Development. 6*(2), 344-353.

Schaufeli, W., Salanova, M., Gonzalez-Roma, V. & Bakker, A. (2002) The Measurement of Engagement and Burnout: A Two Sample Confirmatory Factor Analytic Approach. *Journal of Happiness Stadies, 3*, 71-92.

Saks, A. M. (2006). Antecedents and consequences of employee engagement. *Journal of Managerial Psychology, 21*(7), 600-619.

Tesfaye, A. (2017). *The relationship between job satisfaction & organizational commitment: Job satisfaction factor, factor that affect organizational commitment and organizational structure*. USA: Lap lambert Academic Publishing.

May, D. R., Gilson, R. L. & Harter, L. M. (2004). The Psychological Conditions of Meaningfulness, Safety and Availability and the Engagement of the Human Spirit at Work. *Journal of Occupational and Organizational Psychology, 77*, 11-37.

Memana, P. & Singmart, S. (2020). Behavioral of the decision to choose member of Parliament of the people in Rachthanijarernsrisothon group provine. *Ratanabuth Journal. 2*(1), 57-71.

Morgenthau, H. J. (2006). *Politics among nations: the struggle for power and peace*. New York: McGraw-Hill.

Naressenee, K. (1995). *A comparative study of thoughts, ideologies, attitudes and political behavior. of student officers at the Army Command and General Staff College Regular course 73 and Royal Thai Army College students 40*. Army Staff School/Bangkok.

Praneet, Y. (2022). Political Behavior of Citizens under the Democratic Way in Nonthaburi Province. *The Journal of Research and Academics. 5*(3), 225-234.

Suwunwijitr, S. & Klinsuk, W. (2021). Military and Politics in Thailand. *Journal of Modern Learning Development. 6*(2), 344-353.

Schaufeli, W., Salanova, M., Gonzalez-Roma, V. and Bakker, A. (2002) The Measurement of Engagement and Burnout: A Two Sample Confirmatory Factor Analytic Approach. *Journal of Happiness Stadies, 3*, 71-92.

Saks, A. M. (2006). Antecedents and consequences of employee engagement. *Journal of Managerial Psychology, 21*(7), 600-619.

Tesfaye, A. (2017). *The relationship between job satisfaction & organizational commitment: Job satisfaction factor, factor that affect organizational commitment and organizational structure*. USA: Lap lambert Academic Publishing.

Translated Thai Reference

Bunbangna, S. (2000). *Problems of Thai political development*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (In Thai).

Bamrungsuk, S. (2015). Senathipatai, the coup and Thai politics.Bangkok: Matichon.

Butkinnaree, C. (2016). *Military Studies on State Security: Meaning, Problems and Solutions*. Bangkok: National Defense College Institute of National Defense Studies. (In Thai).

Bunmee, T. (2007). *Two decades of thought. Analysis of trends in Thai politics*. Bangkok: Matichon. (In Thai).

Chanprasert, T, & Thamrakrasit, N. (2015). Professional social transmission: The process of developing professionalism in working life. *Journal of Behavioral Science. 21*(1), 193-206. (In Thai).

Inthachat, N. (2017). Factors influencing the professional identity of military students. *Journal of Modern Management. 15*(2), 13-27. (In Thai).

Jamjamrat, T. (2019). *Thai professional military career and democratic behavior of soldiers*. Bangkok: Matichon Online. (In Thai).

Kerdjongrak, N. (2016). *Military Intervention and Democratization in Thailand and Indonesia. Dissertation in a Ph.D. Doctor of Philosophy (Politics)*. Bangkok: Ramkhamhaeng University. (In Thai).

Naressenee, K. (1995). *A comparative study of thoughts, ideologies, attitudes and political behavior of student officers at the Army Command and General Staff College Regular course 73 and Royal Thai Army College students 40*. Army Staff School/Bangkok. (In Thai).

Ngamlamom, W. (2015). *Participation theory*. Pathum Thani: Thai Academic Institute of Management Research and Development TRDM. (In Thai).

Ngamkhajornkulkit, S. (2018). *Redesigning the Thai military education system for producing professional soldiers and reforming the military*. Bangkok: Office of the Science Promotion Board. Research and Innovation (TSRI). (In Thai).

Ratchaphibulphop, P. (2016). *Political participation of the military*. Bangkok: King Prajadhipok's Institute. (In Thai).

Thoranin, C. (2007). *Conference document set 2. Trends in non-formal education and informal education in the new era*. Bangkok: Office of the Promotion of Non-Formal and Informal Education. (In Thai).